

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci rozhodl samosoudkyní
JUDr. Martinou Radkovou ve věci

žalobce: **Ing. D. H.**
bytem X

proti

žalovanému: **Krajský úřad Olomouckého kraje**
sídlem Jeremenkova 40a, 779 00 Olomouc

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 8. 2020, č. j. X, ve věci přestupku

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení **nepřiznává.**
- III. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalovaný napadeným rozhodnutím změnil rozhodnutí Magistrátu města Olomouce (dále jen „magistrát“) ze dne 4. 5. 2020, č. j. X, kterým magistrát uznal žalobce vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí (dále jen „zákon o silničním provozu“ nebo „ZSP“).
2. Žalobce se měl přestupku z nedbalosti dopustit tím, že dne 14. 10. 2019 asi v 8.10 h v Olomouci na ulici 8. května při řízení osobního motorového vozidla Volkswagen, RZ X (dále jen „vozidlo“), vozidlo nezastavil za tramvají, která zastavila v zastávce U sv. Mořice bez nástupního ostrůvku, pokračoval v jízdě a objel tramvaj z levé strany, čímž porušil § 15 odst. 1 zákona o silničním provozu. Magistrát uložil žalobci za přestupek pokutu 1 800 Kč.

Shodu s prvopisem potvrzuje Bc. A. V.

3. Žalovaný změnil rozhodnutí magistrátu o přestupku tak, že doplnil směr jízdy slovy „od nám. Hrdinů“, za slova „vozidlem městské hromadné dopravy“ doplnil „(tramvaj)“ a upřesnil označení zastávky doplněním slov „vedle Galerie Moritz, naproti drogerie Rossmann“.
4. **Žalobce v žalobě** namítal nesprávné hodnocení důkazů a procesní pochybení. Magistrát vedl řízení o „objetí tramvaje zleva“ a žalovaný skutek překvalifikoval na „nezastavení za tramvaj“. Opomenutým důkazem je výslech řidiče tramvaje. Správní orgány neseznámily žalobce se správním spisem a neumožnily žalobci navrhnout nový důkaz. Zasahující strážnice Městské policie Olomouc (dále jen „městská policie“) neuvedly, že sledovaly vozidlo žalobce po dobu jízdy za tramvaj. Jejich výpověď není proto procesně použitelná. Správní orgány nezákonně neprovedly „znaleckou studii rozhledových poměrů strážnic“. Jejich primární pozornost byla zaměřena na pohyb chodců v prostoru od zastávky tramvaje po směru jízdy, kde řídily dopravu. Otázkou bylo, zda mohly vůbec vyhodnotit nezastavení vozidla za tramvaj, která jim bránila ve výhledu.
5. **Magistrát v rozhodnutí o přestupku** neuvěřil obhajobě žalobce, že viděl strážnici, jak gestikuluje a vyzývá ho k objetí tramvaje. Žalobce za tramvaj nemohl strážnici vidět, protože byla před tramvaj naproti škole a výhled žalobci zakrývala tramvaj. Strážnice žalobci dávala pokyn k zastavení u ní poté, co uviděla žalobce předjíždět tramvaj.
6. **Žalovaný v rozhodnutí o odvolání** uvažil, že nebylo na místě aplikovat § 16 ZSP o předjíždění, protože tramvaj nebyla překážkou v silničním provozu, ale vozidlem hromadné dopravy osob, které zastavilo v zastávce, jak vyplynulo ze svědeckých výpovědí. Žalovaný nazval irelevantním subjektivní dojem žalobce, že na zastávce byl shluk lidí a tramvaj stála v zastávce příliš dlouho. Tramvaj musí dodržovat jízdní řád.
7. **Žalovaný se ve vyjádření k žalobě** ztotožnil s napadeným rozhodnutím.
8. **Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci přezkoumal** napadené rozhodnutí podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále „s. ř. s.“), v mezích žalobních bodů a při přezkoumání rozhodnutí soud vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.).
9. Soud dospěl k závěru, že žaloba **není** důvodná.
10. Neopodstatněná je námitka, že **správní orgány změnily v průběhu správního řízení kvalifikaci skutku**. Soud zjistil z úředního záznamu městské policie ze dne 14. 10. 2019, příkazu magistrátu ze dne 12. 12. 2019, předvolání obviněného ze dne 8. 1. 2020, z protokolu o ústním jednání ze dne 31. 1. 2020, z rozhodnutí magistrátu ze dne 4. 5. 2020 i rozhodnutí žalovaného o odvolání ze dne 25. 8. 2020, že na všech těchto listinách je shodně uvedeno podezření, obvinění či uznání žalobce vinným pouze z jednoho přestupku, a to podle § 125c odst. 1 písm. k) ve spojení s § 15 odst. 1 zákona o silničním provozu. Protože strážnice městské policie žalobce ihned po spáchání přestupku zastavily, seznámily žalobce s tímto konkrétním obviněním. O tom, že žalobce neměl pochybnosti o totožnosti skutku v průběhu celého správního řízení, svědčí obsah jeho odporu proti příkazu (kde navrhoval výslech řidiče tramvaje a zasahujících strážnic), písemného vyjádření ze dne 21. 5. 2020 (kde uvedl, že viděl stát tramvaj na zastávce už od vjetí do ulice 8. května a že gestikulaci strážnice vyhodnotil tak, že tramvaj má poruchu nebo

je zde zranění a že má tramvaj objet) a doplnění odvolání ze dne 7. 7. 2020 (kde namítal chybnou kvalifikaci skutku „podle uvedeného paragrafu“).

11. Městská policie v úředním záznamu slovně popsala skutek tak, že žalobce objel tramvaj zleva ve chvíli, kdy tramvaj stála na zastávce a totéž uvedla do oznámení přestupku.
12. Magistrát v příkazu skutek popsal tak, že žalobce nezastavil vozidlo za vozidlem městské hromadné dopravy, které zastavilo v zastávce U sv. Mořice bez nástupního ostrůvku, pokračoval v jízdě a objel tramvaj z levé strany, což je zakázáno a tuto formulaci zachoval ve všech listinách ve správním spise. Popis způsobu jízdy zachoval ve výroku i žalovaný.
13. Podle § 15 odst. 1 ZSP „**za vozidlem hromadné dopravy osob, které zastavilo v obci v zastávce bez nástupního ostrůvku nebo bez nástupiště na zvýšeném tramvajovém pásu, musí řidič jiného vozidla zastavit vozidlo; je-li v zastávce více vozidel hromadné dopravy osob, musí zastavit za druhým z nich. V jízdě smí pokračovat teprve tehdy, neohrozí-li již cestující, kteří nastupují nebo vystupují.** To neplatí, zastaví-li autobus nebo trolejbus u okraje vozovky.“
14. Smyslem citovaných povinností je umožnit bezpečné vystoupení a nastoupení cestujících hromadné dopravy. Tento účel však žalobce svým jednáním popřel, protože nezachoval potřebnou míru opatrnosti, nevyčkal na uzavření dveří příp. rozjetí tramvaje a neobezřetně zahájil a dokončil objetí tramvaje, i když tramvaj stála v zastávce a ještě neodjela (tato skutečnost se podává z výpovědi svědkyně L., která s kolegyní „stáhla“ vozidlo na plochu požární techniky, protože tramvaj potřebovala pokračovat v jízdě). V místě nebyla dopravní značka IP 23a, která by umožňovala objetí tramvaje zleva, nikdo její existenci v místě netvrdil. Poslední věta § 15 odst. 1 ZSP se nepoužije, protože nešlo o zastavení autobusu či trolejbusu na okraji vozovky.
15. Komentářová literatura se shoduje v tom, že řidič musí zastavit za tramvají a vyčkat výstupu a nástupu cestujících a odjetí tramvaje nebo přinejmenším zavření dveří po výstupu a nástupu cestujících.
16. M. Leitner a J. Vraná uvádějí, že „je vhodné, aby řidič pokračoval v jízdě až v době, kdy jsou uzavřeny dveře vozidla hromadné dopravy osob, protože tak svým jednáním zabrání případnému ohrožení nastupujících nebo vystupujících osob, které na poslední chvíli z vozidla vystupují nebo do něj nastupují. Tato povinnost se vztahuje na řidiče všech vozidel, tedy také nemotorových vozidel.“ (LEITNER, Milan a VRANÁ, Jana. *Zákon o provozu na pozemních komunikacích a předpisy prováděcí a související s komentářem*. 4. vyd. Praha: Linde, 2011. ISBN 978-80-7201-867-3. Převzato z CODEXIS®, doplňku LIBERIS®).
17. D. Kovalčíková a J. Štandera míní, že „za autobusem, trolejbusem nebo tramvají stojícími v zastávce bez ostrůvku umístěné mimo okraj vozovky je řidič vozidla povinen zastavit a umožnit bezpečný výstup a nástup cestujících do vozidla hromadné dopravy. Nelze tedy bez zastavení takto stojící vozidlo plynule objet, a to ani v případě, že je zřejmé ze zavírajících se dveří, že výstup a nástup cestujících byl dokončen. Daná možnost objet vozidlo stojící v zastávce umístěné na okraji vozovky by se měla vztahovat i na tramvaj v případě, že je v místě instalovaná značka IP 23a „Objíždění tramvaje“ (KOVALČÍKOVÁ, Daniela, ŠTANDERA, Jan. § 15 [Zastávka bez ostrůvku]. In: KOVALČÍKOVÁ, Daniela, ŠTANDERA, Jan. *Zákon o provozu na pozemních komunikacích*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2012, s. 65).

18. Podle § 2 písm. l) ZSP „nesmět ohrozit znamená povinnost počínat si tak, aby jinému účastníku provozu na pozemních komunikacích nevzniklo žádné nebezpečí“.
19. Tuto povinnost žalobce nesplnil a cestující z tramvaje ohrozil, protože po zastavení tramvaje nevyčkal na nastoupení a vystoupení cestujících, uzavření dveří ani odjetí tramvaje ze zastávky a započal objížděcí manévry, aniž by měl výhled na prostor před tramvají a na cestu dětí od tramvaje k základní škole, a to v ranních hodinách, v době blízké počátku výuky. Pojem „nesmět ohrozit“ znamená, že žalobce neměl vůbec zahájit předjíždění. Smyslem uvedených povinností je zabránit ztrátám na životech a újmám na zdraví, újmám majetkovým i nemajetkovým. Žalobce svým jednáním porušil legitimní očekávání účastníků silničního provozu, kteří nemohli jeho protiprávní jednání předpokládat a nemuseli ho přes tramvaj vůbec vidět. Nad rámec rozhodnutí soud konstatuje, že řidič má obecnou povinnost neohrozit bezpečnost provozu a ostatní účastníky na pozemních komunikacích podle § 3, § 4 a násl. ZSP.
20. Při splnění povinnosti „nesmět ohrozit“ byl rozhodující okamžik, kdy žalobce uviděl před sebou ve svém pravém jízdním pruhu tramvaj při zastavení v zastávce. Právě v tento okamžik muselo být žalobci zjevné, že nemůže tramvaj objet a současně neohrozit cestující, kteří vystupují nebo nastupují. Jiný závěr nebyl v dané dopravní situaci možný a žalobce to musel vědět. Podle § 3 odst. 2 ZSP totiž „řídít vozidlo nebo jet na zvířeti může pouze osoba, která je dostatečně tělesně a duševně způsobilá k řízení vozidla nebo jízdě na zvířeti a v potřebném rozsahu ovládá řízení vozidla nebo jízdu na zvířeti a předpisy o provozu na pozemních komunikacích“.
21. Soud shledal popis skutku správními orgány jako dostatečný a srozumitelný a také to, že odpovídal skutkové podstatě podle § 15 odst. 1 ZSP. Ve správním řízení nebylo prokázáno a ani žalobce netvrdí a nenavrhuje důkazy k osvědčení toho, že by zastavil a vyčkal, až mu dopravní situace umožní další jízdu tak, aby neohrozil cestující, kteří nastupovali či vystupovali z tramvaje.
22. Svědkyně R. L. vypověděla, že viděla vozidlo žalobce objíždět tramvaj, která stála v zastávce a že vykonávají hlídku u základní školy u zastávky každý den, z čehož se podává, že skutek viděla a dobře místo zná. Svědkyně E. F. uvedla při ústním jednání, že vozidlo žalobce objíždět tramvaj viděla jako první její kolegyně a svědkyně ho viděla poprvé ve chvíli, kdy se světla vozidla odrážejí ve výloze drogerie Rossmann; svědkyně tak vidí vždycky vozidla, která objíždějí tramvaj a na to reagují (jejich zastavením).
23. Z dokazování nevyplývalo, že by šlo o zvláštní situaci, kdy se například tramvaji po vystoupení a nastoupení cestujících nepodařilo ze zastávky odjet, měla poruchu, byla zde nepřiměřená časová prodleva spojená s mimořádnou událostí apod.
24. Soud nepřisvědčil námitce, že **výpověď strážnic jako svědkyň byla nepoužitelná**, protože neuvedly, že sledovaly vozidlo po dobu jízdy až po zastavení za tramvají. Pro naplnění skutkové podstaty bylo podstatné, jestli žalobce tramvaj objel, což bylo prokázáno bez důvodných pochybností. Ostatně, ani žalobce objetí tramvaje nepopřel.
25. Nedůvodná je námitka, že **opomenutými důkazy byly výslechy řidiče tramvaje a znalecké posouzení výhledových poměrů svědkyň**. Opomenutým důkazem je takový relevantní a pro věc významný důkaz, který nebyl proveden, anebo jeho neprovedení správní orgány neodůvodnily.

26. Žalobce navrhl důkaz **výslechem řidiče tramvaje** v odporu proti příkazu a nic víc k němu, neuvedl, zejména co by měl řidič tramvaje dosvědčit ap. Magistrát uvedl v rozhodnutí o přestupku, že považuje výslech řidiče za nadbytečný a že skutkový stav byl zjištěn dostatečně. Žalovaný se v rozhodnutí o odvolání s tímto právním závěrem ztotožnil, protože magistrát měl dostatek podkladů pro rozhodnutí, výpovědi strážnic byly věrohodné, dokazování bylo dostatečné a městská policie řidiče tramvaje po spáchání přestupku neoslovila, takže by si stěžil na událost vzpomněl.
27. Magistrát k výhledovým poměrům a místu spáchání přestupku nechal svědkyně zakreslit postavení vozidla, tramvaje a svědkyň do map. Z těchto nákrešů se podává ve spojení s výslechy svědkyň pro věc dostatečná informace o výhledových poměrech svědkyň. Magistrát postavení tramvaje, vozidla a svědkyň popsal v rozhodnutí o přestupku a uvedl, že podklady pro rozhodnutí byly dostačující. Magistrát také vyhodnotil, že žalobce nemohl vidět strážnici, jak gestikuluje a dává mu pokyn k objetí tramvaje, což rovněž dokresluje výhledové poměry jak strážnic, tak žalobce. Žalovaný shledal dokazování jako dostatečné a skutkový stav byl prokázán bez důvodných pochybností. Správní orgány se k návrhu na znalecký posudek k výhledovým poměrům nemohly vyjádřit, protože ho žalobce ve správním řízení nenavrhoval.
28. Soud se s těmito závěry ztotožnil. Výpovědi svědkyň – strážnic městské policie byly důvěryhodné a nebyl zde žádný důvod, proč o nich pochybovat. Svědkyně plnily své služební povinnosti, neměly na věci žádný zájem a neměly k žalobci žádný poměr. Ostatně, žalobce jejich podjatost či nevěrohodnost relevantním způsobem po celou dobu správního řízení a soudního řízení správního nenamítal.
29. K věrohodnosti výpovědí policistů soud odkazuje na to, že Nejvyšší správní soud (dále „NSS“) setrval judikuje, že zásadně se výpovědi policistů považují za věrohodné, pokud neexistuje konkrétní důvod k opačnému posouzení - srov. rozsudek NSS ze dne 2. 5. 2012, č. j. 8 As 100/2011-70, podle kterého *pokud policisté mohou zjistit spáchání přestupku proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích (§ 22 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění účinném do 31. 7. 2011) již na základě prostého kontrolního zjištění (např. nedostatky povinné výbavy), příp. přestupek obvykle nelze prokázat jinak (např. nedání znamení o změně směru jízdy odbočujícím automobilem), svědecké výpovědi policistů zpravidla postačí k prokázání těchto přestupků. Uvedené by neplatilo zejména v případech, že by v průběhu správního řízení vyšla najevo skutečnost, která by založila důvod pochybovat o jejich nestrannosti; v jiných případech NSS upozornil, že ne každý nestandardní postup či poklesek vůči profesionálním standardům výkonu policejního povolání zakládá pochybnosti o nepodjatosti policisty – srov. rozsudek NSS ze dne 20. 3. 2013, č. j. 9 As 139/2012-30. Podle rozsudku NSS ze dne 22. 5. 2013, č. j. 6 As 22/2013-27, správní orgán rozhodně nevystačí s tím, že by bez bližšího zkoumání jednu či druhou „stranu“ označil za nevěrohodnou již z povahy věci. Dále srov. např. rozsudky NSS ze dne 25. 7. 2006, č. j. 6 As 47/2005-84, ze dne 22. 10. 2008, č. j. 1 As 64/2008-42, a ze dne 21. 9. 2011, č. j. 2 As 52/2011-47, nebo č. j. 4 As 19/2007-114). Uvedené právní názory je vždy třeba aplikovat na konkrétně zjištěný skutkový stav v každé jednotlivé rozhodované věci. V souzené věci se soud ztotožňuje s hodnocením výpovědí a osob strážnic tak, jak ji provedly správní orgány, neboť v kontextu zjištěného skutkového stavu nebylo ani možné dospět k jinému závěru.*

30. U výhledových poměrů nešlo o natolik složitou a odbornou otázku, aby bylo třeba vyhotovit znalecký posudek nebo pokračovat v dalším dokazování. Úvahy magistrátu a žalovaného o výhledech byly v tomto jednoduchém případě dostačující.
31. Podle konstantní judikatury obecně platí, že pokud není k porozumění a řešení zapotřebí zvláštních odborných vědomostí nebo znalostí, stačí, s ohledem na povahu okolností případu, běžná zkušenost a znalost, laický úsudek či odborné posouzení orgánu veřejné moci (rozsudek NSS ze dne 12. 5. 2010, č. j. 1 Afs 71/2009-113 o způsobilosti tabáku ke kouření zkouškou při dokazování v soudní síni; rozsudek NSS ze dne 22. 5. 2013, č. j. 6 As 14/2013-23, podle kterého jestliže v řízení o přestupku jde o jednoduchou dopravní nehodu, u níž lze vyhodnotit průběh a příčinnou souvislost laickým úsudkem, případně odborným posouzením správního orgánu projednávajícího dopravní přestupky, pak správní orgán nemusí vyhovět návrhu obviněného na ustanovení znalce podle § 56 správního řádu z roku 2004. Je pouze třeba, aby správní orgán toto své rozhodnutí náležitě odůvodnil).
32. Lichá je námitka, že se **žalobce nemohl seznámit před vydáním rozhodnutí s jeho podklady** a správní orgány tím porušily § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád. Žalobce byl přítomen ústního jednání a výslechu svědkyň dne 31. 1. 2020 a po jednání se podle protokolu seznámil s podklady rozhodnutí a obdržel kopii správního spisu. Magistrát současně žalobce upozornil, že již nebude provádět ve věci další dokazování. Žalobce tyto informace v protokolu potvrdil i svým podpisem. Podle správního spisu i podle rozhodnutí o přestupku magistrát skutečně žádné další dokazování neprováděl. Stejně tak žádné další dokazování neprováděl ani žalovaný. Proto se už žalobce neměl s čím seznámit. Magistrát mu poskytl kopie všech podkladů rozhodnutí.
33. Pro úplnost soud dodává, že podle § 91 odst. 2 písm. e) zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, městská policie nemohla uložit žalobci pokutu příkazem na místě a musela věc postoupit magistrátu. To městská policie žalobci sdělila při zjištění přestupku, uvedla do úředního záznamu dne 14. 10. 2019 a svědkyně potvrdily při ústním jednání dne 31. 1. 2020.
34. Závěrem soud shrnuje, že skutek byl žalobci prokázán věrohodnými svědeckými výpověďmi a nebyly zde žádné okolnosti vylučující odpovědnost žalobce. V postupu magistrátu a žalovaného soud neshledal namítané vady a proto napadené rozhodnutí shledal jako souladné se zákonem. Správní orgány zjistily skutkový stav v souladu se zákonem, vybraly správně právní předpisy, pod které jej subsumovaly a z toho vyvodily v souladu se zákonem skutkové i právní závěry, se kterými se soud ztotožnil. Proto soud žalobu zamítl jako nedůvodnou v souladu s § 78 odst. 7 s. ř. s.
35. Soud rozhodl o nákladech řízení v souladu s § 60 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok III) a žalovanému v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly, respektive ani úhradu nákladů řízení nepožadoval, proto se mu náhrada nákladů řízení nepřiznává (výrok II).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku je **možno** podat kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu

v Brně ve lhůtě do dvou týdnů po jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské nám. 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaje o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Olomouc 28. února 2022

JUDr. Martina Radkova v. r.
samosoudkyně